

Ο διάλογος θρησκείας και επιστήμης σχετικά με τη λειτουργία των ονείρων (Δημήτρης Τσιολακίδης)

/ [Πεμπτούσία](#)

Η μελέτη του κ. Δημήτρη Τσιολακίδη για τη θεολογική εξέταση της φροϋδικής ανάλυσης των ονείρων (προηγούμενη δημοσίευση: <http://bitly.com/1Mi16Aq>) φτάνει με τη σημερινή δημοσίευση στο κλείσιμό της. Ολοκληρώνει τα συμπεράσματά της, όπου συνοψίζει τα κυριότερα σημεία στα οποία μας ξενάγησε για τον τρόπο με τον οποίο θρησκεία και επιστήμη προσεγγίζουν τα όνειρα.

Πηγή: [wikimedia commons](#)

Το εργαστήριο του ονείρου βρίσκεται εντός του ανθρώπου και δεν είναι άλλο από το ασυνείδητό του. Αναμφίβολα ο Φρόυντ στην ερμηνευτική των ονείρων επιχειρεί να φωτίσει και να ερμηνεύσει σκοτεινές και άγνωστες πτυχές του αχανούς ανθρώπινου ψυχισμού και το κατορθώνει ως ένα σημείο, αποκαλύπτοντας την

τραγική φύση της ανθρώπινης ύπαρξης, που όμως στο αίτημά της για πληρότητα, είναι καταδικασμένη να υπηρετεί μια αδήριτη ανάγκη που τη θέλει να σέρνεται στο άρμα των ενορμήσεων. Ο άνθρωπος μόνος και αδύναμος αναζητά διέξοδο διαφυγής από το λαβύρινθο της αυτονόμησής του. Στον αντίποδα η ορθόδοξη διδασκαλία δίνει οντολογικό βάθος στο όνειρο και εκφράζει μια θέση που της επιτρέπει να ταλαντεύεται με συνέπεια μεταξύ δύο πόλων, όπου ο ένας απαντά στο φυσικό και ο άλλος στον υπερφυσικό κόσμο.

Η αδυναμία αλλά ταυτόχρονα και η δύναμή της, έγκειται στη διαισθητική σύλληψη(της ουσίας του ονείρου), της οποίας η αξιοπιστία επικυρώνεται από τη βεβαιότητα και τη σιγουριά που της δίνει η πίστη στο υπέρλογο. Μια πίστη που έπεται της εμπειρίας και έρχεται να καλύψει τα κενά που αφήνει η πεπερασμένη ανθρώπινη γνώση. Η υπερβατική κατά μέρος προσέγγιση του ονειρικού φαινομένου μας υπενθυμίζει την « ουράνια» καταγωγή της δημιουργημένης από το Θεό ψυχής μας. Πρέπει να προσθέσουμε ότι η ανάπτυξη της ορθόδοξης διδασκαλίας για την ερμηνεία των ονείρων φέρει τα γνωρίσματα της παραδοσιακής «ονειρολογίας» , η οποία αντιλαμβάνεται το όνειρο με την οντολογική του σημασία . Το όνειρο εμφανίζεται σαν μια ιδέα κτιστή που αντικειμενικά υπάρχει έξω από τον άνθρωπο και που κυριολεκτικά εισβάλλει σε αυτόν καθιστώντας τον ανοχύρωτο . Μια κατά Θεόν ιδέα όταν ενεργεί ο Θεός για να ωφελήσει τον άνθρωπο, που επίσης υπόκειται σε μεταστροφή όταν ενεργεί ο διάβολος.

Το όνειρο αποκτά ένα οντολογικό βάθος ως αποτέλεσμα ενός νοητού κόσμου και μόνο στην περίπτωση που είναι εκ Θεού έρχεται ως επιβεβαίωση της αγαπητικής του ενέργειας απέναντι στον άνθρωπο, δυναμώνοντας την αναπνοή της ασθμένουσας ψυχής του και ενισχύοντας την έγνοιά του για πνευματικότητα. Σύμφωνα με όσα έχουν λεχθεί παραπάνω το ερώτημα παραμένει επίκαιρο: είναι το όνειρο ένα ψυχικό φαινόμενο, ή η σκιά μιας άλλης πραγματικότητας; Εν κατακλείδι το όνειρο είτε ως αποτέλεσμα ενδοψυχικής σύγκρουσης και εσωτερικής συμπλοκής του ανθρώπου, είτε ως γεγονός με υπερφυσικές διαστάσεις, παραμένει ένα πολύμορφο φαινόμενο και είναι δύσκολο να ερμηνευθεί με μια μόνο θεωρία. Ίσως παρουσιάζεται μια ευκαιρία για ένα δυναμικό διάλογο στο ονειρικό ζήτημα μεταξύ θρησκείας και επιστήμης, εκτός των τειχών.

Ένα διάλογο που θα επικεντρώνεται όχι στο πώς να καταστήσει τη μια ως ισοδύναμο αντίρροπο της άλλης, αλλά θα ευνοεί την εκδήλωση μιας σύνθετης και ριζοσπαστικής εκδίπλωσης των δύο πλευρών που πιθανόν να επιτρέπει μια πιο καθαρή ματιά στον ορίζοντα της ονειρικής επικράτειας.

[Τέλος]